

ACTIVITATEA
CLINICEI OFTALMOLOGICE DIN CLUJ ÎN DECURSUL ANULUI

PENTRU
DOCTORAT ÎN MEDICINA ȘI CHIRURGIE
PREZENTATĂ ȘI SUSȚINUTĂ ÎN ZIUA DE 27. X. 1939

DE

KURZBERG ALEXANDRU

1939

Nr. 1486

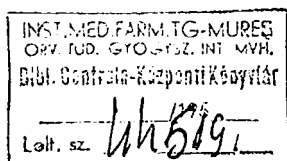
ACTIVITATEA
CLINICII OFTALMOLOGICE DIN CLUJ ÎN DECURSUL ANULUI

PENTRU
DOCTORAT IN MEDICINA ȘI CHIRURGIE
PREZENTATĂ ȘI SUSȚINUTĂ ÎN ZIUA DE 27. X. 1939

DE

KURZBERG ALEXANDRU

24 MAY 2005

1939

**UNIVERSITATEA „REGELE FERDINAND I.” DIN CLUJ
FACULTATEA DE MEDICINĂ**

Decan : Prof. Dr. I. DRĂGOIU

Profesori:

Clinica stomatologică	D=1	Dr. Aleman I.
Microbiologia	"	Baroni V.
Fiziologia umană	"	Benetato Gr.
Istoria medicinei	"	Bologa V.
Patologia generală și experimentală	"	Botez A. M.
Clinica oto-rino-laringologică	"	Buzoianu Gh.
Istologia și embriologia umană	"	Drăgoi I.
Semiologia medicală	"	Goia I.
Clinica ginecologică și obstetricală	"	Grigoriu C.
Clinica medicală	"	Hașieganu I.
Medicina legală	"	Kernbach M.
Chimia biologică	"	Manta I.
Clinica oftalmologică	"	Michail D.
Clinica neurologică	"	Minea I.
Igiena și igiena socială	"	Moldovan I.
Radiologia medicală	"	Negru D.
Anatomia descriptivă și topografică	"	Papilian V.
Clinica chirurgicală }	"	Pop A.
Medicina operatorie }	"	Popoviciu Gh.
Clinica infantilă	"	Popoviciu Gh.
Farmacologia și farmacognozia (supt.)	"	Secăreanu Șt.
Chimia medicală	"	Sturza M.
Balneologia	"	Tătaru C.
Clinica dermato-venerică	"	Țeposu E.
Clinica urologică	"	Urechia C.
Clinica psihiatrică	"	Vasiliiu T.
Anatomia patologică	"	Agr. Zolog M.
Igiena generală	"	Conf. Bărbulescu N.
Fizica medicală	"	

JURIUL DE PROMOȚIE:

Președinte: D=1 Prof. Dr. D. Michail

Membrii : { " " " V. Bologa
" " " Gr. Benetato
" " " Manta I.
" " " M. Sturza

Supleant : " Conf. Dr. Tr. Popoviciu

Activitatea Clinicii Oftamologice din Cluj în decursul anului 1921.

În această lucrare, vom expune prin date statistice, toată activitatea Clinicii Oftamologice din Cluj, de sub conducerea Domnului Profesor Dr. D. Michail, în decursul anului 1921.

În această statistică vom arăta numărul și procentul bolnavilor consultați, ospitalizați și operați în clinică; vom stabili frecvența diferitelor defecțiuni după sex și vârstă și vom arăta cele mai importante procedee operatorii executate în serviciul clinicii.

Pentru a evidenția activitatea multilaterală desfășurată în această clinică, ne vom ocupa pe rând de:

1. Serviciul consultațiilor gratuite,
2. Serviciul saloanelor de bolnavi,
3. Sala de operații septică,
4. Sala de operații aseptice,
5. Laboratorul de serologie,
6. Laboratorul de anatomie patologică și
7. Laboratorul de biochimie.

Din datele statistice expuse, vom formula ca încheiere concluziile acestei activități.

I. Serviciul consultațiilor gratuite.

Consultațiile gratuite se fac neîntrerupt în tot cursul anului. Ele au loc între orele 8—11 a. m. în toate zilele, afară de Dumineci și Sărbătorile Legale. Ele se fac în sala de consultații a clinicii. Numele bolnavilor, vârsta, ocupația, ubicația, motivul pentru care se prezintă la consultație, rezultatul examinărilor făcute, diagnosticul, precum și tratamentul indicat se introduc în condica pentru consultațiuni. La consultațiunile gratuite în afară de prescrierea tratamentului ambulator, sau pentru acasă, prescrierea de ochelari, se mai face și tratamentul de mică chirurgie oculară și examinarea oculară a bolnavilor trimiși de celelalte clinici.

În fiecare zi, bolnavii noi sosiți la consultații, sunt prezentați directorului clinicii, când se discută cu personalul medical al clinicii, particularitățile clinice ale cazurilor prezentate și se decide asupra primirii lor în clinică.

Cercetând Registrul Consultațiilor gratuite ale Clinicii Oftalmologice, pe anul 1921, am constatat, că s'a prezentat pentru consultații oculare un număr de 3378 de bolnavi, repartizați după felul afecțiunilor pe care le-au prezentat, astfel:

1. Afecțiuni orbitare	10	0.29 %
2. " ale regiunii sprâncenoase	12	0.35 %
3. " palpebrale	323	9.56 %
4. " conjunctivale	1185	35.08 %
5. " corneene	584	17.27 %
6. " ale ap. lacrimal	54	1.59 %
7. " iriene	101	2.99 %
8. " ale corpului ciliar	27	0.77 %
9. " coroidiene	36	1.06 %
10. " retiniene	31	0.91 %
11. " cristaliniene	247	7.31 %
12. " ale sclerotice	10	0.29 %
13. " nervoase	92	2.72 %
14. " ale corpului vitros	2	0.05 %
15. " ale musc. oculare	27	0.79 %
16. " ale refracției oculare	363	10.77 %
17. Glaucom	64	1.89 %
18. Diferite afecțiuni ale globului ocular (panoftalmie, globi atrofici, oftalmii, plăgi multiple, arsuri, corpi străini intraoculari, hemoftalmii)	138	4.15 %
19. Fără afecțiuni oculare	73	2.16 %
Total	3378	100.00 %

Repartizați după sex în modul următor:

bărbați	1940	57.63 %
femei	1438	42.37 %
Total	3378	100.00 %

Repartizați după vârstă:

Vârsta	No. bolnavilor	No. în procente
0—1	68	2.01 %
1—4	122	3.61 %
5—9	182	5.38 %
10—14	336	9.94 %
15—19	428	12.66 %

Vârsta	No. bolnavilor	No. în procente
20—24	543	16.08 %
25—34	602	17.86 %
35—44	375	11.10 %
45—54	338	10.00 %
55—64	244	7.22 %
65	140	4.14 %
Total	3378	100.00 %

Repartizați după lunile în cari s'au prezentat la consultații :

	No. bolnavilor	
Ianuarie	283	8.37 %
Februarie	266	7.88 %
Martie	339	10.03 %
Aprilie	278	8.23 %
Maiu	333	9.86 %
Iunie	301	8.92 %
Iulie	310	9.17 %
August	266	7.87 %
Septembrie	242	7.16 %
Octombrie	298	8.83 %
Noembrie	262	7.76 %
Decembrie	200	5.92 %
Total	3378	100.00 %

Repartizați după cum locuiesc în orașe sau sunt dela țară :

orașeni	1678	49.67 %
sățeni	1700	50.33 %
Total	3378	100.00 %

Cei mai mulți sățeni s'au prezentat la consultații în luna V. 190 (11.17% din numărul total al sătenilor) și în luna III. 183 (10.76%). Cei mai puțini în luna XII. 85 (5%).

Repartizați după ocupațiuni :

plugari	708	20.95 %
studenți	142	4.31 %
soldați, sergenți	130	3.84 %
meseriași	298	8.82 %
muncitori	300	8.84 %

intelectuali : ofițeri, preoți,		
învățători, profesori	62	1.83 ‰
casnice	428	12.63 ‰
servitori	172	5.08 ‰
ceferiști	120	3.55 ‰
comercianți	60	1.77 ‰
copii	442	13.08 ‰
elevi	188	5.50 ‰
funcționari	142	4.31 ‰
fără ocupație	127	3.75 ‰
diverse ocupații	59	1.74 ‰
Total	3378	100.00 ‰

Rezumând aceste date statistice, constatăm că afecțiunile cele mai frecvente, la bolnavii cari s'au prezentat la consultațiile gratuite în anul 1921, au fost cele conjunctivale (35.08), urmate apoi de afecțiunile corneene (17.28‰), ale refracției oculare (10.77‰), palpebrale (9.56‰) și ale cristalinului (7.31‰).

După sex avem o frecvență mai mare a afecțiunilor oculare la bărbați (57.63‰).

După vârstă numărul cel mai ridicat de afecțiuni oculare îl avem între anii 25—34 (17.86‰) și între anii (16.08‰).

Cei mai mulți bolnavi au fost examinați în Martie (10.03‰) și în luna Maiu (9.86‰), cei mai puțini în Decembrie (5.92‰).

Majoritatea bolnavilor examinați au fost săteni (50.33‰).

Numărul cel mai mare de săteni s'a prezentat la consultații în luna Maiu, apoi Martie. Cei mai puțini în Decembrie.

După ocupațiuni cei mai mulți au fost plugari (20.95), copii (13.08‰), casnice (12.63‰), muncitori (8.04‰), meseriași (8,82‰).

II. Serviciul saloanelor de bolnavi.

Acest serviciu cuprinde 87 de paturi, repartizate în 4 secții, dintre cari 2 secții pentru bolnavii oculari aseptici și 2 pentru bolnavii oculari septici. Fiecare secție stă sub conducerea unui asistent, care întocmește foile de observație ale bolnavilor și le ține la curent, face tratamentul zilnic și execută cercetările necesare de laborator. Personalul medical e ajutat în îndeplinirea serviciului de mai multe surori călugărițe.

Bolnavii aflați în serviciu, sunt introduși într'un registru de ospitalizare. Din acest registru reiese că, în anul 1921 au fost ospi-

talizați 730 de bolnavi, repartizați după felul afecțiunilor pe cari le-au prezentat astfel:

1. Afecțiuni orbitare	3	0.41 %
2. „ ale regiunii sprâncenoase	1	0.13 %
3. „ palpebrale	39	5.34 %
4. „ conjunctivale	144	19.72 %
5. „ corneene	257	35.27 %
6. „ ale ap. lacrimale	20	2.74 %
7. „ iriene și ale corp. ciliar	48	6.57 %
8. „ coroidiene	9	1.23 %
9. „ retiniene	11	1.50 %
10. „ cristaliniene	112	15.34 %
11. „ sclerale	3	0.41 %
12. „ nervoase	9	1.23 %
13. „ ale musc. oculare	7	0.95 %
14. Glaucom	30	4.10 %
15. Afecțiuni ale refracției oculare	2	0.27 %
16. „ generale diferite ale globului ocular (panofthalmie, atrofie bulbară etc.)	35	4.79 %
Total	730	100.00 %

Repartizați după sex:

Bărbați	366	50.13 %
Femei	364	49.87 %
Total	730	100.00 %

Repartizați după vârstă:

Vârsta	No. bolnavilor	No. in procente
0—1	30	4.10 %
1—4	31	4.24 %
5—9	44	6.02 %
10—14	61	8.35 %
15—19	93	12.74 %
20—24	56	7.67 %
25—34	118	16.21 %
35—44	70	9.58 %
45—54	76	10.41 %
55—64	92	12.60 %
65—	59	8.08 %
Total	730	100.00 %

Repartizați după lunile în cari au fost primiți pentru ospitalizare, numărul bolnavilor a variat astfel :

Ianuarie	57	Iulie	78
Februarie	42	August	63
Martie	82	Septembrie	19
Aprilie	47	Octombrie	59
Mai	90	Noembrie	66
Iunie	68	Decembrie	59

Repartizați după starea în care au părăsit clinica :

Vindecați	520	71.23 %
Ameliorați	148	20.27 %
Nevindecați	49	6.71 %
Evacuați	13	1.79 %
<hr/>		
Total	730	100.00 %

Rezumând aceste date statistice, asupra unui număr de 730 de bolnavi internați în clinică, constatăm că cele mai frecvente afecțiuni au fost cele corneene (35.27%), urmate de afecțiunile conjunctivale (19.72%), cristaliniene (15.34%), iriene și ale corpului ciliar (6.57%) și palpebrale (5.34%).

După sex avem o frecvență ceva mai mare la bărbați (50.13%).

După vârstă cele mai numeroase afecțiuni oculare s'au prezentat între anii 25—34 (16.21%), 15—19 (12.74%) și 55—64 (12.60%).

Cei mai mulți bolnavi noi au fost primiți în Mai (12.32%), cei mai puțini în Septembrie (2.60%).

Au părăsit clinica vindecați 71.23%, ameliorați 20.27% și nevindecați 6.71%.

III. Serviciul sălii de operații septice.

Datele referitoare la acest serviciu, sunt scoase din registrul operațiilor executate în sala de operații septice, în decursul anului 1921. Numărul total al operațiilor e 184. Clasate după elementele anatomice ale ochiului, operațiile se pot clasifica în felul următor :

1. Operații pe reg. sprâncenoasă	1	0.54 %
2. „ pe pleoape	28	15.21 %
3. „ pe conjunctivă	87	47.28 %
4. „ pe căile lacrimale	8	4.34 %
5. „ pe sclero-cornee.	47	25.57 %
6. „ pe iris	1	0.54 %
7. „ diverse pe globul ocular	12	6.52 %
<hr/>		
Total	184	100.00 %

După felul operațiilor avem :

1. Operații pe regiunea sprâncenoasă ;
 - Incizie de furuncul 1
2. Operații pe pleoape ;
 - Blefarorafii 1
 - Extirpare de chalazion 13
 - Deschidere de abces meibomian 2
 - Extirpare de hordeolum externum 1
 - Operația entropionului cu rezecția marg. pleoapei 4
 - Marginoplastie Panas 1
 - Operația lui Flarer 2
 - Operația în trichioză cu schimbul de lambou cut. 4
3. Operații pe conjunctivă ;
 - Raclaj 72
 - Masaj 2
 - Peritomie cu galvanocauter 8
 - Devieri subconjunctivale de pterigion 2
 - Extirpare de vegetații 1
 - Extirpare de chist 1
 - Extracția de corp străin al fundului de sac 1
4. Operații pe sclero-cornee ;
 - Galvanocauterizarea ulcerului cornean 9
 - Paracenteza camerei anterioare 11
 - Paracenteza cam. ant. cu transfixia irisului 2
 - Extracție de corp străin cornean 21
 - Rezecția Kritschett în stafilom cornean 1
 - Tatuaj estetic al corneei 1
 - Extirpare de tumoră a limbului cornean 1
 - Extirpare de corp străin în sclerotică 1
5. Operații pe iris ;
 - Galvanocauterizare de prolaps irian și avansarea conjunctivei 1
6. Operații pe căile lacrimale ;
 - Extirparea sacului lacrimal 8
7. Operații diverse pe globul ocular :
 - Eviscerația globului ocular 5
 - Enucleația globului ocular 1
 - Extracție de corp străin 6

Numărul operațiilor în decursul lunilor a variat astfel :

Ianuarie	24	Maiu	21	Septembrie	10
Februarie	24	Iunie	8	Octombrie	5
Martie	27	Iulie	15	Noembrie	6
Aprilie	20	August	17	Decembrie	7

Repartizați după sex au fost operații :

Bărbați	122	66.30 %
Femei	62	33.70 %
Total	184	100.00 %

Din această statistică reiese că, cele mai multe operații s'au făcut asupra conjunctivei (47.28%), dintre cari marea majoritate pentru trachom. Tratamentul de elecție al trachomului în Clinica Oftalmologică din Cluj este raclajul conjunctival, urmat de creionaje zilnice, sau la 2 zile cu sulfat de cupru. Pterigionul se tratează prin metoda deviației subconjunctivale. Apoi urmează operațiile pe sclerocornee (25.57%), dintre cari majoritatea intervențiilor s'a făcut pentru ulcerul cornean. În ulcerul cornean se aplică o terapie combinată :

1. Cauterizarea ulcerului prin cauterul cu vapori al lui Wesely cu paracenteza camerei anterioare și 2. Tratamentul căilor lacrimale cu injecții intravenoase cu cianură de mercur.

După sex avem o frecvență mai mare a bolnavilor operați, la bărbați (66.30%).

După luni, cele mai multe operații s'au făcut în Martie (14.67%), cele mai puține în Octombrie (2.71%).

IV. Serviciul sălii de operații aseptice.

În sala de operații aseptice, în decursul anului 1921 s'a executat un număr de 238 de operații. Clasificate după afecțiunile pentru care s'au executat, ele se grupează în modul următor :

1. Afecțiuni ale regiunii orbitare	1	0.41 %
2. " palpebrale	27	11.20 %
3. " conjunctivale	8	3.36 %
4. " corneene	20	8.40 %
5. " ale aparatului lacrimal	16	6.71 %
6. " ale irisului și corpului ciliar	27	11.24 %
7. " ale cristalinului	85	35.21 %

8.	„ „ ale sclerofice:	3	1.21 %
9.	„ „ ale musculaturei oculare	8	3.36 %
10.	Glaucom	25	10.50 %
11.	Ăfecțiuni generale ale globului ocular	20	8.40 %
		Total	238
			100.00 %

După felul operațiilor executate avem :

1. Operații pe regiunea orbitară ;
 - Eventrația subtotală a orbitei în tumori 1
2. Operații pe pleoape :
 - Blefarorafii 3
 - Blefaroplastie cu grefă liberă 6
 - Blefaroplastie pediculată 3
 - Marginoplastie după metoda Iaesche-Arlt 1
 - Extirpare de chalazion 1
 - Extirpări de tumori, chist 5
 - Operația în albie a lui Turc contra simblefaronului 1
 - Cantoplastie internă cu lambou pediculat 1
 - Operația Kuhnt-Simanowski pentru entropion cu rezecția tarsurilor, extirparea conjunctivei și a unui lambou cutanat 3
 - Operația lui Panas pentru entropion cicatricial 1
 - Alunecarea solului ciliar în entropion cu trichioză 1
 - Rezecția vegetațiilor cu fermacauteriz. în fbc. veget. 1
3. Operații pe conjunctivă :
 - Deviația subconjunctivală de pterigon (oper. Desmarres) 3
 - Extirpări de chist, vegetații 3
 - Extirpări de tumoară 1
 - Plastie conjunctivală 1
4. Operații pe cornee :
 - Rezecția de stafilom (oper. Critschett) 3
 - Paracenteza camerei anterioare 3
 - Rezecția de papilom al limbului cornean 1
 - Extirpare de sarcom al limbului cornean 1
 - Sutură corneană 1
 - Tatuaje estetice 11
5. Operații pe sclerofică :
 - Irido-sclerotomie 1
 - Sclerotomie 1
 - Sclerectomie simplă Lagrange 1

6. Operații pe aparatul lacrimal :	
Dacrio-cisto-rinostomie Dupuy-Dutemps	3
Extirparea sacului lacrimal	11
Excizie de papilom al punctului lacrimal	1
Lacrimoplastie	1
7. Operații pe iris și corpul ciliar :	
Iridectomii optice	15
Iridectomii pregătitoare	6
Rezecția prolapsului irian și galvanocauterizare cu inaintarea conjunctivei	2
Irido-sclerectomie inferioară Lagrange	3
Irido-sclerectomie superioară Lagrange	1
8. Operații pe cristalin :	
Extracția de cataractă senilă cu discizia capsulei	20
Extracția de cataractă senilă în capsulă	5
Extracția cataractei cu smulgerea capsulei	56
Paracenteza camerei anterioare cu eliminarea masei cristaliniene	4
9. Operații asupra musculaturii oculare :	
Tenotomii	5
Inaintări capsulo-musculare	2
Scurtarea tendonului	1
10. Operații pentru glaucom :	
Trepanație Elliot	16
Ciclo-dializa Heine	6
Iridectomie antiglaucomotoasă	2
Operația Lagrange inferioară	1
11. Operații în diferite afecțiuni generale ale globului ocular :	
Enucleația globului ocular	17
Eviscerația globului ocular	1
Extracții de corpi streini intraoculari	2

Numărul operațiilor în decursul lunilor a variat astfel :

Ianuarie	23	Maiu	26	Septembrie	4
Februarie	12	Iunie	27	Octombrie	15
Martie	17	Iulie	14	Noembrie	27
Aprilie	26	August	19	Decembrie	28

Repartizați după sex, au fost operați :

Bărbați	136	57.14 %
Femei	102	42.86 %
Total	238	100.00 %

Din aceste date reiese că, operațiile cele mai frecvente în sala de operații aseptice au fost executate pe cristalin (35.21%), apoi urmează operațiile pe iris și corp ciliar (11.24%), pe pleoape (11.20%) și pentru glaucom (10.50%).

Pentru cataractă s'au făcut următoarele operații:

1. Extracția cristalinului cu smulgerea capsulei.
2. Extracția cataractei cu discizia capsulei.
3. Paracenteza camerei anterioare cu eliminarea masselor cristaliniene.

Pe pleoape cele mai multe operațiuni au fost de plastic. În glaucom s'au executat trepanații Elliot și ciclodializa lui Heine.

Pe aparatul lacrimal majoritatea operațiilor s'a făcut pentru dacriocistite cronice. Operația de predilecție a clinicei e dacriocistorinostomie a lui Dupuy-Dutemps. Această operație constă în deschiderea directă a sacului lacrimal în fosa nasală. Ea tinde să restabilească definitiv calea normală de evacuare a lacrimilor.

După luni, cele mai multe operații, s'au făcut în Decembrie (11.76%), în Iunie (11.24%) și Noembrie, cele mai puține în Septembrie (1.68%).

După sex avem o frecvență mai mare a bolnavilor operați, la bărbați (57.14%).

V. Laboratorul de serologie.

În decursul anului 1921 s'au executat în laboratorul de serologie al clinicei 244 reacțiuni Bordet-Wassermann.

Dintre aceste pozitive au fost 114 . . . 46.72 %, iar
negative 130 . . . 53.28 %.

Din totalitatea bărbaților la cari s'a făcut reacția (131) 46.56% au avut reacție pozitivă și 53.44 % reacție negativă.

Din femei (113) au avut reacție pozitivă 40.45%, negativă 59.55%.

După vârstă din totalitatea cazurilor pozitive, cele mai numeroase cazuri pozitive au fost:

între anii 21—30 . . . 32 (28.10 %),
și între anii 31—40 . . . 30 (26.31 %).

Din totalitatea cazurilor negative, cele mai multe cazuri negative au fost între 11—20 anii 38 (29.23 %) și între 21—30 anii 30 (23.00 %).

VI. Laboratorul de anatomie patologică.

În acest laborator au fost studiate în decursul anului 1921 un număr de 79 de piese anatomice, provenite dela bolnavii din serviciu.

După natura produselor patologice, piesele le putem repartiza astfel :

1. Glob ocular	23	29.15 %
2. Biopsii	14	17.72 %
3. Sac lacrimal	3	3.79 %
4. Glanda lacrimală	8	10.15 %
5. Extirpări de papilom	2	2.53 %
6. Extirpări de cancer	3	3.79 %
7. Extirpări de chist	1	1.26 %
8. Pleoape	6	7.59 %
9. Tars	7	8.86 %
10. Conjunctivă	3	3.79 %
11. Plica semilunară	3	3.79 %
12. Eviscerații	3	3.79 %
13. Cornea	3	3.79 %
Total	79	100.00 %

După natura afecțiunilor pentru care s'au făcut examinările anatomo-patologice, avem următoarea grupare :

1. Afecțiuni orbitare	1	1.26 %
2. " ale regiunii sprâncenoase	2	2.53 %
3. " palpebrale	9	11.39 %
4. " conjunctivale	22	27.88 %
5. " corneene	15	18.98 %
6. " ale aparatului lacrimal	4	5.06 %
7. " ale irisului și corpului ciliar	6	7.59 %
8. " nervoase	1	1.26 %
9. " generale ale globului ocular	11	13.92 %
10. Glaucom	8	10.13 %
Total	79	100.00 %

VII. Activitatea laboratorului biochimic.

În laboratorul de biochimie s'au executat numeroase lucrări științifice și de ordin biologic, de mare importanță ce stau în legătură cu clinica.

Concluziuni.

1. În cursul anului 1921 s'a prezentat la consultațiile gratuite ale Clinicei Oftalmologice din Cluj, un număr de 3378 de bolnavi cu diferite afecțiuni oculare, procentul cel mai mare fiind reprezentat de afecțiunile conjunctivale (35.08%).

2. În clinică a fost ospitalizat în cursul anului 1921 un număr de 730 de bolnavi. Procentul cel mai mare l-au prezentat bolnavii cu afecțiuni corneene. (35.27%).

3. În sala de operații septice s'au făcut 184 de intervențiuni, predominând cele pe conjunctivă (47.28%).

4. În sala de operații aseptice s'au făcut 238 de intervențiuni, predominând cele pe cristalin (35.21%).

5. În laboratorul de serologie s'au făcut 244 de reacțiuni Bordet-Wassermann, cu rezultate pozitive în 46.72% a cazurilor.

6. În laboratorul de anatomie patologică a fost examinat un număr de 79 de piese anatomiche, provenite dela bolnavii din serviciu.

Cluj, la 27 X 1939.

Văzută și bună de imprimat:

Decanul Fac. de Medicină:

(ss) Prof. Dr. I. DRĂGOIU.

Președintele tezei:

(ss) Prof. Dr. D. MICHAIL.

Bibliografie :

1. Prof. Dr. D. Michail : Tratat de oftalmologie, vol I.
 2. Registrul consultațiilor gratuite ale Clinicii Oftalmologice din Cluj, pe anul 1921 (12 volume).
 3. Registrul bolnavilor ospitalizați în Clinica Oftalmologică din Cluj, în decursul anului 1921.
 4. Registrul operațiilor executate în sala de operații septică a Clinicii Oftalmologice din Cluj, în decursul anului 1921.
 5. Registrul operațiilor executate în sala de operații aseptice a Clinicii Oftalmologice din Cluj, în decursul anului 1921.
 6. Registrul laboratorului de serologie pe anul 1921.
 7. Registrul laboratorului de anatomie patologică, pe anul 1921.
-